

בש"פ 5418/20 - פירודובסק'יחוס'ינוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5418/20

לפני: כבוד השופט מ' מוז

העורר: פירודובסק'יחוס'ינוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכוות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטת בית המשפט המוחזי בתל אביב-יפו (השופטת מ' בן אריה) במת' 752-03-20 מיום 16.7.2020

תאריך הישיבה: כ"ו באב התש"ף (16.8.2020)

בשם העורר: עו"ד מיכאל עירוני

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלאוה

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכוות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המוחזי בתל אביב-יפו (השופטת מ' בן אריה) במת' 752-03-20 מיום 16.7.2020 להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 1.3.2020 הוגש לבית המשפט המוחזי כתוב אישום נגד העורר המיחס לו עבירות של רצח בנסיבות חמימות, נשיאת נשק ללא רשות כדין, השמדת ראייה ושיבוש מהלכי משפט.

על-פי עובדות כתוב האישום, מדובר באירוע בו נכח העורר, גיסו ניזמיORG'וב (להלן: המנוח) אשר היה מסוכסך עם העורר על רקע אישי וכיספי, ונורלןקרימוב (להלן: נורלן) אשר עבד עם העורר ולעתים שימש כנהגנו. ביום 7.2.2020 בשעת צהרים הסיע נורלן את העורר למספרה בתל אביב. בעוד העורר במספרה ונורלן מתחה לו מחוץ לרכב, הגיעו למקומם המנוח כשהוא מחזיק את נסורת התינוקת, והחל לשוחח עמו נורלן. בעבר מספר דקוט וציא העורר מהמספרה, בא בדברים עם המנוח וביקש כי ייחזר את נסורתו לביתה וישוב לדבר עמו. המנוח נענה לבקשת העורר וחזר אליו כרבע שעה לערך לאוצר המספרה לבדוק, שם המתינו לו העורר ונורלן ברכב. המנוח נכנס לרכב, והתישב במושב האחורי. משהחל נורלן בנסעה, שוחחו העורר והמנוח בוגג לסכום הכספי ביניהם, אולם המנוח סירב להמשיך בנושא זה בנסיבות נורלן. בשלב מסוים במהלך הנסעה אמר העורר לנורלן לנסוע לפארק ולפנסון בכניסת דרך השלים בתל אביב (להלן: הפארק). בהגיעם למגרש החנייה בפארק, יצא המנוח ממכומו במושב האחורי ברכב. העורר יצא מיד אחורי המושב שליד הנהג, השאיר את הדלת פתוחה וירה במנוח באמצעות אקדח חמש יריות - שתיים לעבר חזזהOID שמאל, אחת סמוך לאוזן ימין ושתי יריות נוספות בעורפו של המנוח. לאחר מכן ביצע העורר מספר פעולות לטשטוש עקבותיו, ובו נקיי האקדח, חילוץ כדור שנותר בו והשלכתו לנחל וכיבוס בגדיו.

3. בד בבד עם הגשת כתוב האישום הוגשה בקשה להארצת מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. בבקשתו נטען כי בידי המדינה ראיות לכואורה לביטוס המיחס לעורר, בינהן הודיעתו של נורלן, בהן פירט את חלקו של העורר ברצח ואת חלקו שלו; שחזור שערכ נורלן בזירת הרצח ובמקום בו זרק העורר את האקדח; מחקרי תקשורת; חיפוש שערכ העורר באינטרנט בוגג לאקדח ונרטיק לאקדח; וכן שקרים של העורר וסתירות בgresאות שמסר. כן נטען כי קמה חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיפים 21(א)(1)(ג)-(4) ו-21(א)(1)(ג)-(4) לחוק המעצרם, וכי בנסיבות שמתוארות בכתב האישום לא ניתן להשיג את מטרות המעצר בדרך של חלופה אחרת. עוד נטען, כי קיים חשש ממשי לשיבוש מהלכי משפט אף בדרך של השפעה על עדים.

מנגד, טען בא כוח העורר כי אין די בראיות לכואורה בתיק כדי לבסס מסד ראויית איתן להוכחת העבירה המיחסת לעורר, כאשר הקושי בראיות משליך גם על שאלת המסוכנות. גרסת העורר בתמצית היא, כי הוא לא רצה לפגש במנוח מאחר שידע שהמנוח מבקש להתעמתת אותו, כפי שעשה פעמים רבות קודם לכן, וניסה לחמק ממנה, אולם לבסוף אכן אמר למנוח לחזור ללא התינוקת. לטענתו, היה זה נורלן שהביאם לחניית הפארק. נטען כי העורר שמע צליל רעש של ברזל מהכיסא האחורי, סבר כי מדובר בסיכון, וכשיצא המנוח מהרכב התנפל עליו העורר במטרה להשתלט על הסיכון, אך אז גיליה כי מדובר באקדח. העורר סובב את האקדח כלפי המנוח, וטור שהוא פועל באופן אוטומטי ומתרוך הגנה עצמית ירה במנוח עד שהאקדח נתקע והפסיק לירות. נטען כי ראיות פורנזיות מאשרות, או למצער אין שלולות תרחיש זה. כן נטען כי גרסתו של נורלן, לפיה ישב ברכב ולא ראה את היריות, אינה תואמת את קיומם של שרידי אבק שריפה שנמצאו על כסא הנהג ועל בגדיו של נורלן, אך לא על כסא הנוסע הקדמי בו ישב העורר. אשר לשוני בgresאות העורר בחיקיותו, נטען כי הדבר נועז בחששו מהחוק, בהיותו אדם נורמטיבי.

4. בהחלטה מיום 16.7.2020 קבע בית המשפט המחויז כי קיימת תשתיית ראויית לכואורת להוכחת אשמתו של העורר במיחסתו לו. נקבע כי מכלול הראיות, לרבות אלה שאינן שונות בחלוקת בין הצדדים, מוביל "למסקנה מבוססת-CNDRSH" בשלב זה של ההליך, כי המשיב [העורר] גרם למוותו של המנוח, בהתאם למתחoor בכתב האישום". ראשית, העובדה המוסכמת לפיה הורה העורר למנוח להחזיר את נסורתו ולשוב למספרה אינה מתישבת עם רצונו הנטען של העורר לחמק מפגש עם המנוח, כמו גם העובדה לכואורה כי היה זה העורר שהורה לנורלן לנסוע לפארק. שנית, נמצא כי הדינמיקה של האירוע מעידה לכואורה על כוונת המתה, וזאת בשים לב לעדותו של נורלן כי בעת הירוי או ממש בסמוך אליו אמר המנוח לעורר "מה אתה עושה", וזה שמע נורלן את היריות, כמו גם העובדה שמדובר בירוי של 5

כדורים ומיקום הפגיעה, אשר "פחות" מתיישבות עם הטענה להגנה עצמאית. שלישיית, התנהלותו של העורר לאחר האירוע, שכן לגביה חולק - חילוץ הcador שנטקע, השלתת הנשך למים וכיובס הבגדים - מתיישבת עם אותו קור רוח בו פעיל העורר, ומגלה "התנהלות מחושבת ומפלילה ביותר". רבייעית, לעורר גרסאות משתנות, והוא אף בחר לשטוק בשלב כלשהו של החקירה. גם הגרסה לפיה המנוח הוא שהביא את הנשך עלתה רק לאחר העימות עם נורלן, אך שמקלה הלאורי מופחת, וניכר מצפיה במקטע מחקירת העורר, כך נקבע, כי גם אם ניתן להلوم כי העורר חש מגעה של המנוח, לא רק שמדובר בגרסה מתפתחת, אלא שהוא אשר "קידם את פני הרעה" על כל המשתמע מכך. חמישית, נמצא חיזוק נוסף לתזת המדינה בכך שבטלפון הנידי של העורר נמצאו ראיות בדבר חיפוש באינטרנט של אקדמי, וגורסאותיו ביחס לכך לא היו קוהרטיטיות.

אשר לבחינת עילת המעצר וקיים חלופה, קבע בית המשפט כי לצד קיומה של חזקה סטטוטורית, בchnerה לכואritis של נסיבות האירוע מעלה כי נשקפת מהעורר מסוכנות ברורה. הובהר, כי גם אם ניתן להلوم כי העורר לא חפש במותו של המנוח, הרי שקיים מפגש יום על ידי העורר, כשברשומו אקדמי, וכחסופו ירי של 5 כדורים מטווח קצר בעבר המנוח ופגיעה במקומות חיוניים, כל זאת על רקע וחסם עכורים בין המנוח, מלמד על מסוכנות מובהקת. מעבר לאמר, נקבע כי קיימת עילת מעצר מסווג חשש להתחמקות מהליכי שפיטה מפני זיקת העורר למدينة אזרבייג'ן, לשם הירה משפט המנוח, וכי קיים יסוד סביר לחשש לשיבוש מהלכי משפט, ואף חשש מהותי להשפעה על עד הتبיעה המרכזי, נורלן, בשל הקשר הדוק בין השניים. בשים לב לעוצמת עילות המעצר ולשיולוב בינהו, נמצא כי אין לתת בעורר אמון הנדרש לחłówת מעצר. נכון זאת, קבע בית המשפט כי "אף לא ראייתי טעם להפנות את עניינו של המשיב לשירות המבחן, כאשר אף לא התבדקshi לעשות כן בדיון", והורה על מעצרו של העורר עד תום ההלכים נגדו.

5. מכאן העורר שלפני, אשר מופנה נגד קביעה בית המשפט בדבר קיומן של ראיות לכואורה נגד העורר, ובעיקר- נגד שלילת האפשרות לחłówת מעצר. אשר לקיומן של ראיות לכואורה, חזר העורר ומתאר את מערכת היחסים הביעיתית שהתקיימה בין המנוח, וכן חוזר על טענותיו בנוגע לקיומן של ראיות פורניזיות התומכות בטענתו להגנה עצמית, דוגמת האופן בו נמצא הקליעים על-ידי מ"פ אשר לטענתו מלמד על ירי תוך כדי מאבק בזירה, והוסיף כי פחד מהמנוח נכון התנהגותו בעבר ובשל זהירותו של נורלן לפיה המנוח מבקש להמיתו. חיזוק נוסף לכך שמדובר בהגנה עצמית, נמצא לטענת העורר, בעובדה שהמנוח הוא שיצא ראשון מהרכב, ובכך שהמנוח סגר את דלת הרכב בעוד העורר השאיר את דלתו פתוחה, למלבד כי בעוד שהמנוח התקoon לפגוע בעורר ולא לשוב לרכב, העורר חש מאיים ולכן הותיר את הדלת פתוחה. לעניין התנהלותו לאחר האירוע, הבהיר העורר בחקרתו כי התקoon למצוא עורך דין ולספר לו את שקרה, אך פחד להיחקר במשטרה מחשש שייחקר באלוות כפי שנוהג בארץ מוצאו. אשר לחיפוש אחר אקדמי באינטרנט, נתען כי העורר לא נראה מחייב באקדמי עורך דין, וכי בחקרתו הסביר שהמצביע בו נמצא החיפוש חשוף ברגיל לأشخاص במקום עבודתו, הסבר שלא נסתור ולא זכה להתייחסותו של בית המשפט.

אשר לאפשרות לחłówת מעצר, נתען כי העורר הוא אדם נורטטיבי הנעדר עבר פלילי, וכי גם בהתעלם מטענתו להגנה עצמית ניכר כי הירי התבצע על רקע מערכת היחסים המורכבת בין המנוח, ומשכך ככל שנשקפה מסוכנות מהעורר "הרי שהיא ספציפית כלפי המנוח בלבד". משמשחת המנוח אינה מתגוררת יותר בארץ, כך נטען, אין אדם כלפי העורר עלול להיות מסוכן. לפיכך, עותר העורר לשחררו לחłówת מעצר הולמת, ולהלופין - לבחינת חłówת מעצר בעניינו, בדרך של הזמן תסקרו מבחן או השבת התקיק לבית משפט קמאמ לצורך דיון בעניין זה.

6. המדינה בתגובהה טוענת כי דין העורר להידחות, וסבירה כי החלטתו של בית משפט קמאמ מבוססת היטב.

המדינה חזרה ועמדה על הראיות לכואורה להוכחת אשמו של העורר, ובכלל זאת על עדות הראייה של נורLEN, אשר נכח באירועו לכל אורכו ומסר גרסה מפורטת של השתלשות העניינים בהזדמנות הראשונה, יום לאחרת אירע ההמתה. כן צינה המדינה, בין היתר, את חוות הדעת של המxon לרופאה משפטית אשר מלמדת כי "לא מספר הירות ולא מקום הירות עולים בקנה אחד עם הטענה בדבר 'הגנה עצמית"'; את החיפוש שערך העורר באינטרנט אחר אקדה ונרתיק לאקדה; את גרסתו המתפתחת של העורר; ואת התנהלותו לאחר הרצח. נכון אמרו, טענת המדינה כי ישן די ראיות לכואורה להוכחת העבירות, וכי דין טענות העורר להתרבר בהליך העיקרי. בנסיבות אלו, כאשר מסוכנות העורר ברורה על פניה, מבקשת המדינה להותר את ההחלטה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים על כנה.

7. בדין לפני חזר בא כוח העורר על טענותיו, תוך שהבהיר כי אינו טוען להuder ראיות לכואורה ועילת מעצר, אלא כי בחינת הראיות באספקלריה של הרקע המורכב בין העורר לבין המנוח, מובילה למסקנה כי קיימת חולשה מסוימת בראיות, אשר מצדיקה בחינה של חלופת מעצר. נתן, כי נוכח הסכסוך המשושא בין השניים, אשר כלל מסכת איומים ואלימות שהפעיל המנוח כלפי העורר ומשפחתו, בין היתר על רקע רגשות קנאוה כלפיו, כמו גם סימני השאלה סביר החזקת האקדה כפי שעולים מהתשתיות הראייתית, והטענה כי לא מדובר במפגש יוזם או מתוכנן מצד העורר, אשר גרסתו נמסרה לראשונה למדובב בשלב מוקדם משלב החקירה - אין מדובר בתשתיות עובדתית המבוססת על ראיות קונקלוסיביות לאשמה העורר, ומורכבותה מלמדת כי לא היה מקום לשול על הסף בחינה של חלופת מעצר. מנגד, חזרה המדינה על עמדתה, כי קיימת תשתיית ראייתית מבוססת להוכחת אשמו של העורר, כאשר במרכזה עדותו של NORLEN, הנתמכת בראיות נוספות, ולצד גרסה כבושה ומפותחת של הגנה עצמית מצדו של העורר - גרסה שנסתתרת בראיות. כן הצבעה המדינה על החשש מפני הימלטות העורר מן הדיון, וכן על החשש ממשי מפני שיבוש הליכים.

דין והכרעה

8. לאחר עיון ושמיעת טענות הצדדים, הגיעו לכלל מסקנה כי דין העורר להידחות.

9. העורר מואשם כאמור בעבירות חמורות: רצח בנסיבות חמימות, נשיאת נשק ללא רשות כדין, השמדת ראייה ושיבוש מהלכי משפט. עבירות אלה, ובעיקר כМОבן עבירה הרצח, על נסיבות ביצועה, מצביעות על מסוכנות גבוהה, המחייבת ככל מעצר עד לתום ההליכים. וכך שນפק לא פעם -

"רק במקרים נדירים ביותר ויצו依 דוף, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמדובר בעבירה של רצח בכוננה תחיליה, שהיא החמורה שבUBEIROT. מטבע הדברים, אדם המסוגל לבצע רצח, מסווג הוא לביטחון הציבור, וקשה ביוור להפריר חזקת מסוכנות זו... את הסיכון מפני של הנאשם שפגע בעורך הנעלמה מכל הערכים - יש להטיל על הנאשם ולא על סביבתו..." (בש"פ 2646/97 עודה נ' מדינת ישראל, פ"דנא(1) 526-527 (1997)).

וראו גם: בש"פ 2291/15 עדنان עלא אדין נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (27.4.2015); בש"פ 5725/18 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 8 (2.8.2018); בש"פ 1777/19 מדינת ישראל נ' טאהה, פסקה 10 (2019); בש"פ 5391/20 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 10 (4.8.2020) ועוד רבים זולתם.

בנוסף, קיימ גם החשש להימלטו של העורר מן הדיון נוכח העבירות בהן העורר מואשם והעונש הכספי בגין. כמו כן, קיימ כאמור חשש מפני שיבוש מהלכי משפט מצד העורר, וכך שקבע בית משפט קמא בצדך - גם חשש

מהותי להשפעה על עד הتبיעה המרכזי בתיק.

10. עניינו של העורר אינו מגלה נסיבות חריגות וויצאות דופן העשוות להצדיק, בשלב זה לפחות, את שחררו של העורר לחולופת מעצר.

אכן, כפי שעלה בדיון לפני, יכול שםיעית הראיות בתיק תחשוף תמונה עובדתית-ראיתית - כתענטת העורר - אשר מצדיק בחינה מחודשת של אפשרות חłówות מעצר, וכך גם באשר לחשש להשפעה על עדים. ברם, בשלב זה איני סבור כי הנסיבות מצדיקות התערבות בהחלטה בית המשפט כאמור לענין שלילית חłówות מעצר.

11. אשר על כן, העරר נדחה.

ניתנה היום, כ"ז באב התש"ף (17.8.2020).

שפט